

LITURGIEBOEKJE
VOOR DE STILLE WEEK
2024

DE ACKER

Witte donderdag

Voorganger: Ds. Nienke Meinster de Ronde

Welkom

Lied: HH 181

1

Hij kwam bij ons, heel gewoon,
de Zoon van God als menszoon.
Hij diende ons als een knecht
en heeft zijn leven afgelegd.

2

En in de tuin van de pijn
verkoos Hij als een lam te zijn,
verscheurd door angst en verdriet
maar toch zei Hij 'Uw wil geschied'.

3

Zie je de wonden zo diep.
De hand die aard' en hemel schiep,
vergaf de hand die Hem sloeg;
de Man, die onze zonden droeg.

4

Wij willen worden als Hij.
Elkanders lasten dragen wij.
Wie is er ned'rig en klein?
Die zal bij ons de grootste zijn.

Refrein

*Zie onze God,
de Koningknecht.
Hij heeft zijn leven afgelegd.
Zijn voorbeeld roept
om te dienen iedere dag,
gedragen door
zijn liefde' en kracht.*

Stil gebed

Votum en groet

Gebed om het licht van de Heilige Geest

Schriftlezing: Matteüs 26:17-20 (NBV)

17 Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood kwamen de leerlingen naar Jezus toe en vroegen: ‘Waar wilt u dat wij voorbereidingen treffen zodat u het pesachmaal kunt eten?’

18 Hij zei: ‘Ga naar de stad en zeg tegen de persoon die jullie bekend is: “De meester zegt: ‘Mijn tijd is nabij, bij jou wil ik met mijn leerlingen het pesachmaal gebruiken.’ ”’

19 De leerlingen deden wat Jezus hun had opgedragen en bereidden het pesachmaal.

20 Toen de avond was gevallen, lag hij samen met de twaalf aan voor de maaltijd.

Psalm 31:1 en 8 – De Nieuwe Psalmberijming

1. Ik schuil bij U met al mijn zorgen.

O HEER, beschaam mij niet,

U die steeds redding biedt.

Bij U, mijn rots, ben ik geborgen.

U zult mij zorgzaam leiden,

van dreiging mij bevrijden.

8. Hoe groot is, HEER, wat U zult geven

aan wie bij U als kind

zijn troost en toevlucht vindt.

Bij U geborgen is zijn leven.

Bij U vindt hij ontferming.

Uw tent geeft hem bescherming.

Schriftlezing: Matteüs 26: 36-46 (NBV)

36 Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen naar een olijfgaard die Getsemane genoemd werd. Hij zei: 'Blijven jullie hier zitten, ik ga daar bidden.'

37 Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee. Toen hij zich bedroefd en angstig voelde worden,

38 zei hij tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier met mij waken.'

39 Hij liep nog een stukje verder, knielde toen en bad diep voorovergebogen: 'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals ik het wil, maar zoals u het wilt.'

40 Hij liep terug naar de leerlingen en zag dat ze lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Konden jullie niet eens één uur met mij waken?'

41 Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.'

42 Voor de tweede maal liep hij van hen weg en bad: 'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan mij voorbijgaat zonder dat ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals u het wilt.'

43 Toen hij terugkwam, zag hij dat ze weer sliepen, want ze waren door vermoeidheid overmand.

44 Hij liet hen achter, liep opnieuw wat verder en bad voor de derde maal, met dezelfde woorden als daarvoor.

45 Daarna voegde hij zich weer bij de leerlingen en zei: 'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? En dat terwijl het ogenblik nabij is waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan zondaars.'

46 Sta op, laten we gaan; kijk, hij die mij uitlevert, is al vlakbij.'

Psalm 31: 2 en 5 – De Nieuwe Psalmberijming

2. Mijn leven leg ik in uw handen.
 U, trouwe God, maakt vrij.
 Ik haat afgoderij,
 maar voel voor U de liefde branden,
 voor U die mijn ellende
 en zielsbenauwdheid kende.

5. Ik ben door velen afgeschreven,
 voor dood verklaard, bespot,
 een stukgebroken pot.
 HEER, ik moet vrezen voor mijn leven,
 omdat mijn haters samen
 mijn ondergang beramen.

Schriftlezing: Matteüs 26:47-56 (NBV)

47 Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een grote, met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters en de oudsten van het volk was gestuurd.

48 Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. ‘Degene die ik kus, ‘had hij gezegd, ‘die is het, die moet je gevangennemen.’

49 Hij liep recht op Jezus af, zei: ‘Gegroet, rabbi!’ en kuste hem.

50 Jezus zei tegen hem: ‘Vriend, ben je daarvoor gekomen?’ Daarop kwam de bende naderbij, ze grepen Jezus vast en namen hem gevangen.

51 Nu greep een van Jezus’ metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af.

52 Daarop zei Jezus tegen hem: ‘Steek je zwaard terug op zijn plaats. Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen.

53 Weet je niet dat ik mijn Vader maar te hulp hoef te roepen en dat hij mij dan onmiddellijk meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen?

54 Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, waar staat dat het zo moet gebeuren?’

55 Toen zei Jezus tegen de omstanders: ‘Met zwaarden en knuppels bent u uitgetrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben! Dagelijks was ik in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u me niet gevangengenomen.

56 Maar dit alles gebeurt opdat de geschriften van de profeten in vervulling gaan.’ Daarop lieten alle leerlingen hem in de steek en vluchtten weg.

Psalm 31: 4 – De Nieuwe Psalmberijming

4. Men lacht om mij van alle kanten.
Waar ik ook ga of sta
wijst men me spottend na.
Mijn vrienden en mijn bloedverwanten
zie ik verbijsterd kijken
en schichtig mij ontwijken.

Overdenking

Luisterlied: Getsémané – Sela-

<https://www.youtube.com/watch?v=yp72bnvSdTw>

De Vader die de Zoon een beker reikt,
tot aan de rand gevuld met bitterheid,
die Hem benauwt, tot wanhoop drijft.
Het water dat Hem aan de lippen staat,
een zee van zonden die Hem angstig maakt.
Hij gaat ons voor, Hij draagt ons door het lijden heen.

Zie hoe Hij aan ons lijdt, voor ons strijdt, de beker drinkt.
Wie zijn wij, dat Hij de dood in diepe nood en angst verdrinkt?

De schaduw van de dood valt in de hof,
waar Jezus worstelt met de wil van God:
de beker gaat Hem niet voorbij.
De diepte van zijn lijden, angst en pijn,
is dieper dan ons lijden ooit zal zijn.
Hij gaat ons voor, Hij drinkt ons door het lijden heen.

Zie hoe Hij aan ons lijdt, voor ons strijdt, de beker drinkt.
Wie zijn wij, dat Hij de dood in diepe nood en angst verdrinkt?

De Zoon die ons het brood, de beker reikt;
ons in zijn liefde en gemeenschap leidt,
gedenken wij in brood en wijn.
Wij drinken door zijn dood het leven in:
een zee van liefde schept een nieuw begin.
Nooit meer alleen, met Jezus één, totdat Hij komt.

Al wie dorst, wordt getroost in het brood, de beker wijn.
Neem het brood, proef van de wijn; gedenk dat wij vergeven
zijn.

De Vader die zijn kind een beker reikt,
die overstroomt van goedertierenheid:
de wijnstok bloeit, de beker vloeit in eeuwigheid.

Gebed

Korte uiteenzetting over de betekenis van het avondmaal

Geloofsbelijdenis- HH Lied 523

Ik geloof in God de Vader
 die een bron van vreugde is,
 louter goedheid en genade,
 licht in onze duisternis.
 Hij, de Koning van de kosmos,
 het gesternte zingt zijn eer,
 heeft uit liefde mij geschapen
 en tot liefde keer ik weer.

Ik geloof in Jezus Christus
 die voor ons ter wereld kwam.
 Zoon van God en Zoon des Mensen,
 goede Herder, Offerlam.
 Door te lijden en te sterven,
 groot is het geheimenis,
 schenkt Hij mij het eeuwig leven,
 dat uit God en tot God is.

Ik geloof dat mijn Verlosser
 door de dood is heengegaan
 en op Pasen, God zij glorie,
 uit het graf is opgestaan.
 Door het brood, 'dit is mijn lichaam',
 door de wijn 'dit is mijn bloed',
 geeft de Vrededorst mij vrede,
 maakt Hij alle dingen goed.

Viering van het Heilig Avondmaal

Lied: NLB 416:1, 2 en 3

1

Ga met God en Hij zal met je zijn,
jou nabij op al je wegen
met zijn raad en troost en zegen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

2

Ga met God en Hij zal met je zijn:
bij gevaar, in bange tijden,
over jou zijn vleugels spreiden.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

3

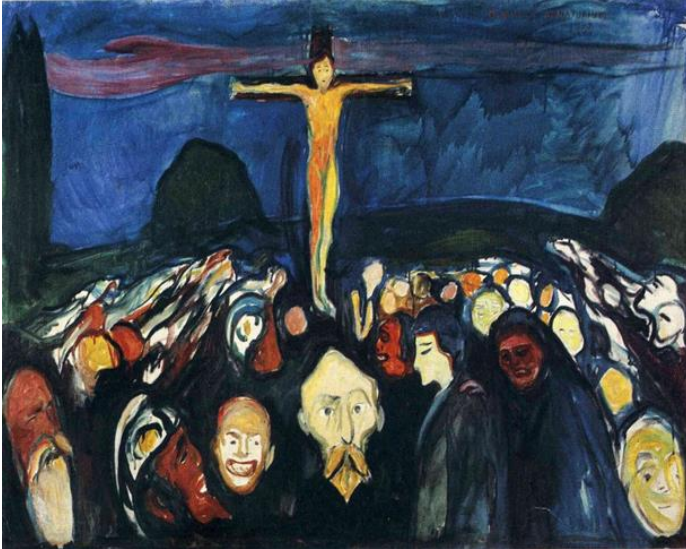
Ga met God en Hij zal met je zijn:
in zijn liefde je bewaren,
in de dood je leven sparen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

Zegen met gezongen amen

*Dit liturgieboekje gebruiken we ook voor de andere diensten
in deze week, daarom het boekje morgen weer meenemen!*

Goede Vrijdag

Voorganger: Ds . Janco Wijngaard

Met de kerk van alle eeuwen gedenken wij vanavond het lijden en sterven van Jezus.

Daarom is de liturgische kleur PAARS (kleur van boete en inkeer).

Onze woorden schieten tekort: momenten van stilte zullen dit onderstrepen. Deze viering sluit aan bij van Witte Donderdag.

Vg: De Heer zal bij u zijn

Gm: DE HEER ZAL U BEWAREN

Vg: Wij zijn mensen in de Naam van

Gm: GOD DE VADER, DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST

Vg: Ons leven staat in Zijn licht

Gm: DIE LEED, DIE OVERWON EN ONS VOORGAAT.

Zingen Lied 543

Gij zijt in glans verschenen,
verschenen voor altijd.
Hoe ook in dood verdwenen,
ons straalt uw heerlijkheid.
Hoe bitter ook de pijnen
door ons U aangedaan,
Gij blijft in glans verschijnen,
ziet ons in glorie aan.

Uw marteling, uw lijden,
in aller wereldnood,
uw kruisgang door de tijden,
uw dagelijkse dood,
het straalt voor onze ogen,
het glanst uit alle pijn,
aan haat en hoon onttoegen,
blijft Gij onze glorie zijn.

Gij zijt in glans verschenen,
verschenen voor altijd.
Gij wilt uw kruis ons lenen,
als licht van eeuwigheid.
Geen ondergang kan dreigen,
of heerlijk rijst uw beeld
en doet ons mee ontstijgen
in glans die alles heelt.

Lezen Evangelie

Mattheüs 6: 31-34

31 Vraag je dus niet bezorgd af: “Wat zullen we eten?” of: “Wat zullen we drinken?” of: “Waarmee zullen we ons kleden?”

32 dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben.

33 Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.

34 Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last.

Zingen Psalm 22: 1 en 13

Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij mij
en blijf zo ver, terwijl ik tot U schrei,
en redt mij niet, maar gaat aan mij voorbij?
Hoe blijft Gij zwijgen?

Mijn God, ik doe tot U mijn kreten stijgen
bij dag, bij nacht. Tot U slechts kan ik vluchten,
maar krijg geen rust, geen antwoord op mijn zuchten
in klacht op klacht.

Eet dan, die zit in 's werelds overvloed,
of daal in 't stof wanneer gij sterven moet, -
bij dood of leven, voor- of tegenspoed,
zult gij toch allen
voor Gods gerechtigheid ter aarde vallen!
Ook het geslacht, dat nog niet is geboren,
zal eenmaal van den Heer getuigen horen,
dat Hij 't volbracht!

Gebed voor de Goede Vrijdag

Zingen Lied 558: 1, 2, 8 en 9

Jezus, om uw lijden groot,
om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God,
Kyrie eleison.

Heer, om uw zachtmoedigheid,
vorst die op een ezel rijdt
en om Sions onwil schreit,
Kyrie eleison.

Om de doornen van uw kroon,
om de geseling en de hoon,
roepen wij, o Mensenzoon,
Kyrie eleison.

Om uw kruis, Heer, bidden wij,
om de speerstoot in uw zij,
ga aan onze schuld voorbij,
Kyrie eleison.

LEZING VAN HET LIJDENSVANGELIE

Jezus verhoord: Lezen: Mattheüs 26, 57-68

57 Zij die Jezus gevangengenomen hadden, leidden hem voor aan Kajafas, de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en de oudsten bijeengekomen waren.

58 Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester; daar ging hij tussen de knechten zitten om te zien hoe het zou aflopen.

59 De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden een valse getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood zouden kunnen veroordelen,

60 maar ze vonden er geen, hoewel zich vele valse getuigen meldden. Ten slotte meldden er zich twee

61 die zeiden: 'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen."'

62 De hogepriester stond op en vroeg hem: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?'

63 Maar Jezus bleef zwijgen. De hogepriester zei: 'Ik bezweer u bij de levende God, zeg ons of u de messias bent, de Zoon van God.'

64 Jezus antwoordde: 'U zegt het. Maar ik zeg tegen u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en hem zien komen op de wolken van de hemel.'

65 Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit: 'Hij heeft God gelasterd! Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? Nu hebt u met eigen oren gehoord hoe hij God lastert.'

66 'Wat denkt u?' Ze antwoordden: 'Hij is schuldig en verdient de doodstraf!'

67 Daarop spuwden ze hem in het gezicht en sloegen hem. Anderen stompten hem

68 en zeiden: 'Profeteer dan maar eens voor ons, messias, wie is het die je geslagen heeft?'

Zingen: Lied 587:1

Licht voor de wereld, geeft U zich gevangen
 in deze nacht van duistere belangen?
 Ik zoek U, Heer, en vraag U: maak mijn oren
 heel om te horen.

Ontkenning: Lezen: Mattheüs 26: 69-75

69 Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei: 'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!'

70 Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen: 'Ik weet niet waar je het over hebt.'

71 Toen hij wilde weggaan naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders: 'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!'

72 En opnieuw ontkende hij en zwoer: 'Echt, ik ken de man niet!'

73 Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden: 'Jij bent wel degelijk een van hen, trouwens, je accent verraadt je.'

74 Daarop begon hij te vloeken en hij bezwoer hun: 'Ik ken die man niet!' En meteen kraaide er een haan.

75 Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had: 'Voordat er een haan gekraaid heeft, zul je mij driemaal verloochenen.' Hij ging naar buiten en huilde bitter.

Zingen: Lied 587:2

Eén mens moet sterven om een volk te redden.
 Door uw gehoorzaam lijden kan ik verder,
 warm ik mij aan uw liefde die niet loochent.
 Open mijn ogen.

Judas krijgt berouw: Lezen: Mattheüs 27: 1-5

- 1 De volgende ochtend vroeg namen alle hogepriesters met de oudsten van het volk het besluit Jezus ter dood te brengen.
- 2 Nadat ze hem geboeid hadden, leidden ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus, de prefect.
- 3 Toen Judas, die hem had uitgeleverd, zag dat Jezus ter dood veroordeeld was, kreeg hij berouw. Hij bracht de dertig zilverstukken naar de hogepriesters en oudsten terug
- 4 en zei: 'Ik heb een zonde begaan door een onschuldige uit te leveren.' Maar zij zeiden: 'Wat gaat ons dat aan? Zie dat zelf maar op te lossen!'
- 5 Toen smeed hij de zilverstukken de tempel in, vluchtte weg en verhing zich.

STILTE**Bloedakker: Lezen: Mattheüs 27: 6-10**

- 6 De hogepriesters verzamelden de zilverstukken en zeiden tegen elkaar: 'We mogen ze niet bij de tempelschat voegen, aangezien het bloedgeld is.'
- 7 Na ampel beraad kochten ze er de akker van de pottenbakker mee, die dan als begraafplaats voor vreemdelingen kon dienen.
- 8 Daarom heet die akker tot op de dag van vandaag de Bloedakker.
- 9 Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia: 'En ze verzamelden de dertig zilverstukken, het bedrag waarop hij geschat was en dat ze hadden bepaald met de zonen van Israël,
- 10 en ze betaalden er de akker van de pottenbakker mee, zoals de Heer mij had opgedragen.'

Zingen: Lied 587:3

Hemelse koning, door God uitgekozen,
 waarom staat U terecht als rechteloze?
 U hebt geen schuld, de waarheid is geschonden.
 U draagt mijn zonden.

Koning der Joden: Lezen: Mattheüs 27: 11-26

11 Toen Jezus voor de prefect stond, stelde deze hem de vraag: ‘Bent u de koning van de Joden?’ Jezus zei: ‘U zegt het.’ 12 Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen hem inbrachten, antwoordde hij niet één keer. 13 Daarop zei Pilatus tegen hem: ‘Hoort u niet wat deze getuigen allemaal tegen u inbrengen?’

14 Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de prefect zeer verwonderde.

15 Nu had de prefect de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten, en die door het volk te laten kiezen.

16 Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Jezus Barabbas genoemd werd. 17 En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd: ‘Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas of Jezus die de messias wordt genoemd?’

18 Hij wist namelijk dat ze hem uit afgunst hadden uitgeleverd.

19 Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht: ‘Laat je niet in met die rechtvaardige! Om hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten doorstaan.’

20 Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden.

21 Weer nam de prefect het woord en hij vroeg opnieuw: ‘Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?’ ‘Barabbas!’ riepen ze.

22 Pilatus vroeg hun: ‘Wat moet ik dan doen met Jezus die de messias wordt genoemd?’ Allen antwoordden: ‘Aan het kruis met hem!’

23 Hij vroeg: ‘Wat heeft hij dan misdaan?’ Maar ze schreeuwden alleen maar harder: ‘Aan het kruis met hem!’

24 Toen Pilatus inzag dat zijn tussenkomst nergens toe leidde, dat het er integendeel naar uitzag dat men in opstand zou komen, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de menigte zijn handen en zei: ‘Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Zie het zelf maar op te lossen.’

25 En heel het volk antwoordde: ‘Laat zijn bloed óns dan maar worden aangerekend, en onze kinderen!’ 26 Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

Zingen: Lied 587:4

Hier is God zelf, ontdaan van alle glorie,
 de mens die uit de hemel is geboren.
 Ik ben de gesel die hem openhaalde,
 ik laat hem vallen.

Bespotting en kruisiging: Lezen: Mattheüs 27: 27-44

27 De soldaten van de prefect namen Jezus mee naar het pretorium en verzamelden de hele cohort om hem heen.

28 Ze kleedden hem uit en deden hem een scharlakenrode mantel om,
 29 ze vlochten een kroon van doorntakken en zetten die op zijn hoofd.

Ze gaven hem een rietstok in zijn rechterhand en vielen voor hem op de knieën. Spottend zeiden ze: ‘Gegroet, koning van de Joden,’

30 en ze spuwden op hem, pakten hem de rietstok weer af en sloegen hem tegen het hoofd.

31 Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem de mantel uit, deden hem zijn kleren weer aan en leidden hem weg om hem te kruisigen.

32 Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen.

33 Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd wordt, wat ‘schedelplaats’ betekent.

34 Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen hij die geproefd had, weigerde hij ervan te drinken.

35 Nadat ze hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen,

36 en ze bleven daar zitten om hem te bewaken.

37 Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: ‘Dit is Jezus, de koning van de Joden’.

38 Daarna werden er naast hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van hem, de ander links.

39 De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem:

40 'Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als je de Zoon van God bent, red jezelf dan maar en kom van dat kruis af!'

41 Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen:

42 'Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet. Hij is toch koning van Israël, laat hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in hem geloven.

43 Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die hem nu dan redden, als hij hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd: "Ik ben de Zoon van God."

44 Precies zo beschimpten hem de misdadigers die samen met hem gekruisigd waren.

Zingen: Lied 576B: 1, 2 en 3

O hoofd vol bloed en wonden,
bedekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed geschonden,
uw kroon een doornenkroon,
o hoofd eens schoon en heerlijk
en stralend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deerlijk!
Ik groet U vol ontzag.

O hoofd zo hoog verheven,
o goddelijk gelaat,
waar werelden voor beven,
hoe bitter is uw smaad!
Gij, eens in 't licht gedragen,
door engelen omstuwd,
wie heeft U zo geslagen
gelasterd en gespuwd?

O Heer uw smaad en wonden,
 ja alles wat Gij duldt,
 om mij is het, mijn zonden,
 mijn schuld, mijn grote schuld.
 O God ik ga verloren
 om wat ik heb gedaan,
 als Gij mij niet wilt horen.
 Zie mij in liefde aan.

Sterven: Lezen: Mattheüs 27: 45-50

45 Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield.

46 Aan het einde daarvan, in het negende uur, gaf Jezus een schreeuw en riep luid: 'Eli, Eli, lema sabachtani?' Dat wil zeggen: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?'

47 Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hij roept om Elia!'

48 Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesnelde die een spons pakte en in zure wijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken.

49 De anderen zeiden: 'Niet doen, laten we eens kijken of Elia hem komt redden.'

50 Nog eens schreeuwde Jezus het uit, toen gaf hij de geest.

STILTE

De paaskaars wordt gedooft

INKEER EN GEBEDEN

Beklag Gods

Mijn volk, wat heb Ik u misdaan en waarmee heb Ik u bedroefd?
 Schoon als de hemelen schiep Ik de aarde, licht in de dauw en de
 vloeiende bron, zon in de ogen van mensen die leven.
 Korstmossen kwijnen en witte kamille.
 Waarom wordt alles gewijd aan de dood?

allen: Lied 547 refrein

Kyrië eleison,
 wees met ons begaan,
 doe ons weer verrijzen
 uit de dood vandaan.

Mijn volk, wat heb Ik u misdaan en waarmee heb Ik u bedroefd?
 Toen u geslagen werd, ben Ik gekomen. Heb Ik u niet eigenhandig
 bevrijd? In uw verdriet heb Ik naast u gezeten.
 Wie bij u vreemdeling is, wordt vergeten.
 Ver van huis zijn zij als kinderen des doods.

Allen:

Kyrië eleison,
 wees met ons begaan,
 doe ons weer verrijzen
 uit de dood vandaan.

Mijn volk, wat heb Ik u misdaan en waarmee heb Ik u bedroefd?
 Honger en dorst heb Ik met u geleden. Water ontsprong aan de
 mondige rots.

Manna heb Ik u te eten gegeven.
 Brood werd Ik, heb mij in liefde gebroken.
 Waarom blijft honger de menselijkste dood?

Allen:

Kyrië eleison,
wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen
uit de dood vandaan.

Mijn volk, wat heb Ik u misdaan en waarmee heb Ik u bedroefd?
Zoals een moeder haar kinderen zegent, zoals zij warmte geeft wanneer
zij voedt, ben Ik de machtige, ben Ik die lenigt. Dorstigen komen en
drinken en leven, maar gij smeedt wapens en denkt aan de dood.

Allen:

Kyrië eleison,
wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen
uit de dood vandaan.

Mijn volk, wat heb Ik u misdaan en waarmee heb Ik u bedroefd?
Als de rechtvaardige ben Ik gekomen.
Onder u was Ik degene die dient. Heb Ik niet zelf u de voeten gewassen?
Zie nu op aarde zovelen gemarteld.
Heerst onder u dan het recht van de dood?

Allen:

Kyrië eleison,
wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen
uit de dood vandaan.

Avondgebed, afgesloten met het Onze Vader.

Gods Zoon: Lezen: Mattheüs 27: 51-56

51 Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten.

52 De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt;

53 na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en maakten zich bekend aan een groot aantal mensen.

54 Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten de aardbeving voelden en merkten wat er gebeurde, werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden: 'Hij was werkelijk Gods Zoon.'

55 Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om voor hem te zorgen, stonden van een afstand toe te kijken.

56 Onder hen bevonden zich Maria uit Magdala, Maria de moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

Zingen: Lied 590

Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.

De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.

Hoe slaapt Gij nu,
die men zo ruw
aan 't kruishout heeft gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.

't Is goed, o Heer,
Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.

Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk
een sabbat is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

Na het zingen van het 1ste couplet wordt de paaskaars door de diaken weggedragen.

In STILTE verlaten wij de kerk.

Zo gaan wij het Licht tegemoet.....
Het Licht is gedoofd. De nacht is gevallen.
Bij de dood van Christus blijft de mens verweesd achter
en is aan de nacht overgeleverd.

*Dit liturgieboekje gebruiken we ook voor de andere diensten
in deze week, daarom het boekje morgen weer meenemen!*

Stille Zaterdag**Voorganger: Ds. Nienke Meinster de Ronde***We komen in stilte de kerk binnen***Lied: HH 209 vers 1, 2 en 3**

Zie hoe Jezus lijdt voor mij,
aan het kruis, de dood nabij,
die voor mij het oordeel draagt,
Hij die tot zonde wordt gemaakt.
Wat een offer Hij voor mij!
Wie wil worden zoals Hij?
Zoveel pijn, ongerechtigheid,
is op Hem die voor mij strijdt.

2
Zie hoe Jezus biddend strijdt
met de pijn, verlatenheid.
Zo alleen, verwond, roept Hij
Mijn God, waarom verlaat U mij?
Zie wat Jezus heeft gedaan,
in zijn lijden heeft doorstaan.
Zoveel liefde verwondert mij,
niemand heeft zo lief als Hij.

3
Als de Heer zijn leven geeft,
vlucht de dag, de aarde beeft.
Zelfs de dood verliest haar macht
als Jezus roept 'Het is volbracht!'
Waarlijk, Hij is Zoon van God,
die voor ons gekruisigd wordt.
Door zijn wonden genezen wij,
in zijn dood maakt Hij ons vrij.

Schriftlezing: Psalm 43:1-5 (NBV)

- 1 Verschaf mij recht, o God,
vecht voor mijn zaak.
Bescherm mij tegen
een liefdeloos volk, vol list en bedrog.
- 2 U bent toch mijn God, mijn toevlucht,
waarom wijst u mij af,
waarom ga ik gehuld in het zwart,
door de vijand geplaagd?
- 3 Zend uw licht en uw waarheid,
laten zij mij geleiden
en brengen naar uw heilige berg,
naar de plaats waar u woont.
- 4 Dan zal ik naderen tot het altaar van God,
tot God, mijn hoogste vreugde.
Dan zal ik u loven bij de lier,
God, mijn God.
- 5 Wat ben je bedroefd, mijn ziel,
en onrustig in mij.
Vestig je hoop op God,
eens zal ik hem weer loven,
mijn God die mij ziet en redt.

Lied: NLB 598 – Als alles duister is (4 keer)

Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft,
vuur dat nooit meer dooft (2x)

Onder muziek en zang van 'Als alles duister is' wordt het antependium verwisseld, de Paarskaars binnengebracht en neergezet en het licht doorgegeven.

Bemoediging en groet

Gebed om het licht van de Geest

Schriftlezing: Mattheüs 27:57-61 (NBV)

57 Toen de avond gevallen was, arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was. Hij heette Josef en was ook een leerling van Jezus geworden.

58 Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan.

59 Josef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen

60 en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Toen rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok.

61 Maria uit Magdala en de andere Maria bleven achter, ze waren tegenover het graf gaan zitten.

Lied: NLB 247: 1, 2 en 5

Blijf mij nabij, wanneer het duister daalt.
De nacht valt in, waarin geen licht meer straalt.
Andere helpers, Heer, ontvallen mij.
Der hulpelozen hulp, wees mij nabij.

Wees bij mij, nu de dag ten einde spoedt.
Alles verdoft wat glans bezat en gloed.
Alles vervalst in 't wisselend getij,
maar Gij die eeuwig zijt, blijf mij nabij.

Houd, Heer, uw kruis hoog voor mijn brekend oog,
licht in het duister, wijs de weg omhoog.
Uw dag breekt aan, de schaduw gaat voorbij.
In dood en leven, Heer, wees Gij nabij.

Schriftlezing: Mattheüs 27:62-66 (NBV)

62 De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de Farizeeën samen naar Pilatus.

63 Ze zeiden tegen hem: ‘Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen hij nog leefde, gezegd heeft: “Na drie dagen zal ik uit de dood opstaan.”

64 Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk zeggen: “Hij is opgestaan uit de dood, ”en die laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste.’

65 Pilatus antwoordde: ‘U kunt bewaking krijgen. Ga nu en regel het zo goed als u kunt.’

66 Ze gingen erheen en beveiligden het graf door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.

Luisterlied: In deze stilte – Sela

Geef ons uw vrede, in deze stilte.

Breng onze onrust tot rust.

Geef ons uw vreugde, in deze stilte.

Breng onze onrust tot rust.

Geef ons uw zegen, in deze stilte.

Breng onze onrust tot rust.

Kaarsen gaan uit

Overdenking

HH Lied 502 – Doop

1

In het water van de doop
zien wij hoe God zelf belooft
dat zijn Naam voorgoed
aan ons verbonden is.

Water dat getuigt en spreekt
van de hoop die in ons leeft,
dat Gods liefde voor ons
niet veranderd is.

2

Eén met Christus in zijn dood,
gaan wij onder in de doop,
overtuigd dat er
bij Hem vergeving is.

Eén met Christus, ingelijfd,
staan wij op, van schuld bevrijd,
in een leven dat
voorgoed veranderd is.

Refrein 1

*Met de Heer begraven
en weer opgestaan,
om voor Hem te leven,
Jezus' weg te gaan.
Uit het water van de doop
putten wij geloof en hoop
dat Gods trouw
en liefde blijvend is.
Dat Gods trouw
en liefde blijvend is.*

3

In zijn lichaam ingelijfd
 Christus' kerk die wereldwijd
 is geroepen om een beeld
 van Hem te zijn.
 Mensen overal vandaan,
 die de weg van Christus gaan,
 om vernieuwd voor Hem te leven,
 vrij te zijn.

*Met de Heer begraven
 en weer opgestaan,
 om voor Hem te leven,
 Jezus' weg te gaan.
 Uit het water van de doop
 putten wij geloof en hoop
 dat Gods trouw
 en liefde blijvend is.
 Dat Gods trouw
 en liefde blijvend is.*

Reinig ons, vernieuw ons leven Heer.
 Reinig ons, vernieuw ons leven Heer.
 Heilig ons, en vernieuw ons leven Heer.
 Heilig ons, en vernieuw ons leven Heer.

*Refrein 2
 Prijs de Vader, prijs de Zoon
 en heil'ge Geest!
 Prijs de Heer met al wat
 leeft en adem heeft!
 Wat een liefde, wat een hoop!
 U verzegelt door de doop
 dat ons leven bij U veilig is.
 Dat ons leven bij U veilig is.*

Inleiding op de doopbevestiging

Het doopvont wordt gevuld met water.

De gemeente gaat staan.

Bij onze doop zijn we met Christus gestorven en we zijn met Hem begraven, zodat we weer op mogen staan tot een nieuw leven. In deze nacht zijn wij hier samen om onze trouw aan Christus te bevestigen en alles wat kwaad is af te wijzen. In deze nacht belijden wij het christelijke geloof, waar onze doop naar verwijst en waarin wij leven en groeien.

Vraag aan de gemeente.

Wilt u met Gods hulp en in de kracht van de Heilige Geest, alle kwaad afwijzen en staan in de vrijheid waarmee Christus u heeft vrijgemaakt? Aanvaard u opnieuw uw doop, als teken en zegel van de vergeving der zonden en uw toewijding aan God?

Antwoord van de gemeente: **JA, VAN HARTE.**

Geloofsbelijdenis (gesproken)

Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van hemel en aarde. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heer. Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria. Die geleden heeft, onder Pontius Pilatus is gekruisigd, is gestorven en begraven, nedergedaald in de hel. Op de derde dag is opgestaan uit de doden, opgevaren ten hemel, zit aan de rechterhand van God, de hemelse Vader. Vanwaar Hij zal komen om te oordelen de levenden en de doden. Ik geloof in de Heilige Geest.

Ik geloof een heilige, algemene christelijke kerk.

Ik geloof de gemeenschap der heiligen, de vergeving van de zonden en de wederopstanding van het lichaam.

Ik geloof het eeuwige leven.

De gemeente gaat weer zitten.

Gebed

Lied: HH 209 vers 4

Heel de schepping slaakt een zucht;
zij ontwaakt, het duister vlucht.
Jezus leeft, is opgestaan,
Hij roept ons uit de dood vandaan.
Juicht want Hij, mijn Here leeft,
Hij die overwonnen heeft.
Nooit meer tranen, en nooit meer pijn.
Nooit van God verlaten zijn.

Juicht want Hij, mijn Here leeft,
Hij die ons de toekomst geeft.
Nooit meer tranen, en nooit meer pijn.
Nooit van God verlaten zijn.

Zegen met gezongen amen